

16.9.2020

Lausuntoyhteenveto

hallituksen luonnoksesta hallituksen esitykseksi Yleisradio Oy:stä annetun lain 7 §:n muuttamisesta.

1 Tiivistelmä

Hallituksen esitysluonnoksesta saatiin lausuntoja yhteensä 85. Lisäksi viisi tahoja ilmoitti, ettei niillä ole asiasta lausuttavaa. Lausunnonantajat on lueteltu yhteenvedon lopussa.

Lausuntopalvelun kautta jätetyt lausunnot ovat julkisia ja löytyvät palvelusta. Valtioneuvoston julkiseen hankeikkunaan on viety sekä lausuntopalveluun että suoraan ministeriön kirjaamoon jätetyt lausunnot ja ne löytyvät osoitteesta: <https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=LVM039:00/2020>.

Lausunnonantajien palautteet on jaettu yhteenvedon selkeyden ja tarkoituksenmukaisuuden vuoksi seuraaviin yleisluontoisin ryhmiin: ministeriöt ja virastot, yliopistot, media-alan järjestöt, muiden alojen järjestöt, media-alan yritykset, ja yksityishenkilöt.

2 Hallituksen esitysluonnoksen sisältö

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Yleisradio Oy:stä annetun lain 7 §:ää niin, että siinä tarkennettaisiin Yleisradion julkisen palvelun tehtävän sääntelyä. Ehdotetut säännökset rajoittaisivat Yleisradio Oy:n mahdollisuutta julkaista tekstimuotoisia sisältöjä osana julkisen palvelun tehtävää. Ehdotuksen tavoitteena on muuttaa Yleisradio Oy:n julkisen palvelun tehtävän määrittelyä niin, että se olisi EU:n valtioneuvoston sääntelyn mukainen.

Medialiitto ry teki Euroopan komissiolle vuonna 2017 valtioneuvoston kantoa, jossa se pyysi komissiota ratkaisemaan, saako Yleisradiolle maksetulla valtioneuvostolla tuottaa tekstimuotoisia journalistisia verkkosisältöjä. Euroopan komission kanssa käytyjen neuvotteluiden tuloksena Yleisradiota koskevaa lainsäädäntöä täsmennettäisiin vastaamaan valtioneuvoston sääntelyn vaatimuksia.

Esityksen mukaan Yleisradion julkisen palvelun sisältöpalvelujen pääpainon tulee olla liikkuvaa kuvaa tai ääntä sisältävissä julkaisuissa ja tekstimuotoisen sisällön tulee pääsääntöisesti liittyä yhtiön kuvaa tai ääntä sisältävään julkaisuun. Ehdotetut säännökset selventäisivät nykyistä sääntelyä kaupallisen median toimintaympäristön kannalta.

Esitykseen on sisällytetty myös julkisen edun mukaisia poikkeuksia tekstimuotoisten sisältöjen tarjoamisesta. Ehdotettujen poikkeusten mukaan Yleisradio voisi julkaista 1) Yleisradion ja Suomen tietotoimiston (STT) kanssa tehtyyn yhteistyöhön perustuvia tekstimuotoisia uutissisältöjä; 2) nopeisiin ja nopeasti kehittyviin uutistilanteisiin liittyviä uutissisältöjä; 3) tiettyjä viranomaistiedotuksia ja Yleisradion huoltovarmuuskäyttöä edellyttäviä tekstimuotoisia sisältöjä; 4) ruotsinkielisiä alueellisia, saamen- ja romaninkielisiä sekä maan muiden vähemmistönä olevien kieliryhmien kielellä olevia tekstimuotoisia uutissisältöjä; 5) kulttuuriin liittyviä tekstimuotoisia sisältöjä sekä 6) oppimiseen liittyviä tekstimuotoisia sisältöjä.

3 Yhteenveto lausuntopalautteesta

Lausunnonantajien palautteet on jaettu yhteenvedon selkeyden ja tarkoituksenmukaisuuden vuoksi seuraaviin yleisluontoisiin ryhmiin: ministeriöt ja virastot, yliopistot, media-alan järjestöt, muut järjestöt, media-alan yhteisöt sekä yksityishenkilöt.

3.1 Ministeriöiden ja virastojen lausuntopalaute

Oikeusministeriö kiinnittää huomiota siihen, ettei tekstimuotoisen sisällön julkaisemisen rajoituksen valvomisesta ole esityksessä annettu täsmällisiä kriteereitä. Lisäksi ongelmallista on, ettei pääsäännöstä tehtävistä sinänsä selvästi listatuista poikkeuksista esitetä säädettyä laissa, koska poikkeuksilla voidaan ajatella olevan merkitystä arvioitaessa sääntelyn merkitsemää puuttumista sananvapauteen. Esitysluonnokseen olisi syytä sisällyttää myös ehdotetun sääntelyn vaihtoehtoja koskeva tarkastelu.

Esityksen perustelujen valossa ehdotettujen muutosten ei voitane katsoa merkitsevän ainakaan suoraa puuttumista Yleisradion toimituksellisia sisältöjä koskevaan autonomiaan, jolloin kyseessä ei perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännön mukaan olisi perustuslain mukaisen sananvapauden käyttämisen ennakkollinen estäminen, vaikkakin ehdotettu sääntely ainakin jossain määrin vaikuttaisi yleisön oikeuteen vastaanottaa tietoja, mielipiteitä ja muita viestejä.

Edellä mainittu huomioiden, oikeusministeriön mukaan esitysluonnoksen vaikutusarvioiden valossa sääntely ei tulisi tosiasiallisesti omaamaan merkittäviä sisältöjä rajaavia vaikutuksia suhteessa nykytilaan. Ministeriön mukaan siltä osin, kuin ehdotettavan sääntelyn voidaan katsoa rajoittavan sananvapautta, voidaan esityksen taustalla olevaa pyrkimystä saattaa sääntely EU:n valtioneuvoston mukaiseksi pitää lähtökohtaisesti hyväksyttävänä perusteena tälle rajoitukselle.

Opetus- ja kulttuuriministeriön näkemyksen mukaan esitysluonnoksen sivuilla 15-16 mainitut poikkeukset tekstimuotoisten sisältöjen rajoittamisesta tulisi selvyiden vuoksi ottaa lakiin nimenomaisena luettelo- tai muuna säännöksenä. Tämä olisi tarpeen sen kannalta, että poikkeuksilla varmistetaan, että Yleisradio voi myös tulevaisuudessa tarjota muun muassa tasapuolista uutisvälitystä ja laadukkaita kulttuuri- ja opetussisältöjä kaikkialle maahan, jonka lisäksi laintasoinen sääntely on tarpeen, koska perustelujen mukaan poikkeusten luettelo on tarkoitettu tyhjentyväksi. Ministeriö pitää myös tärkeänä, että lainmuutoksen voimaantulon jälkeen Yleisradion toimintaa suunnattaessa otetaan huomioon muutoksen potentiaaliset vaikutukset pienemmille yleisöille tarkoitettujen tekstisisältöjen määrään.

Työ- ja elinkeinoministeriö pitää esitystä EU:n valtioneuvoston näkökulmasta perusteltuna. Ministeriön näkemyksen mukaan ehdotusta tulisi arvioida myös kilpailulain (948/2011) 4 a luvun säännösten näkökulmasta, sillä Yleisradion toiminnassa saattaa olla kyse luvussa tarkoitettua toiminnasta. Ministeriö kiinnittää huomiota siihen, että lähtökohtaisesti julkisia varoja tulee kohdistaa palveluiden tuottamiseen yleisen edun tai markkinapuutteen perusteella. Ministeriön mukaan esitettyjen poikkeuksien sääntely tulisi siirtää selvästi pykälätasolle ja niiden muotoilujen tulisi olla mahdollisimman tarkkarajaisia ja yksiselitteisiä. Tarkkarajaisuus on olennaista, sillä kilpailulain 4 a luvun säännöksiä ei sovelleta tilanteisiin, joissa julkisen toimijan harjoittama taloudellinen toiminta seuraa välittömästi lainsäädännöstä.

Sisäministeriö ei näe tarvetta rajoittaa Yleisradio Oy:n mahdollisuutta julkaista tekstimuotoisia sisältöjä osana julkisen palvelun tehtävää. Sisäministeriö ei ota kantaa siihen, onko julkisen palvelun

tehtävän määrittely nykyisellään ristiriidassa EU:n valtioneuvoston sääntelyn kanssa. Sisäministeriön näkemyksen mukaan Yleisradion rooli oikea-aikaisen, ajantasaisen ja luotettavan tiedon välittämisessä vaaratiedottamisessa, yhteiskunnallisissa häiriötilanteissa sekä poikkeusoloissa eri väestöryhmät, muun muassa kuulovammaiset huomioiden, tulee turvata jatkossakin. Huomion arvoista vaaratiedottamisen ja kriisiviestinnän kannalta on, että selvitysten perusteella Yleisradion verkkosivustojen tavoitavuus väestön keskuudessa on hyvällä tasolla.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto KKV pitää ehdotettuja muutoksia oikeasuuntaisina, mutta ei kuitenkaan riittävinä turvaamaan mediamarkkinoiden kilpailun toimivuus ja kehittymisen edellytykset. KKV katsoo, että sisältöpalveluiden jakaminen tekstimuotoiseen ja audiovisuaaliseen sisältöön sekä pykälävaatimus tarjotun sisällön audiovisuaaliseen tarjontaan keskittyvästä *pääpainosta ja pääsääntöisyydestä* jättää julkisen palvelun tehtävän ja liiketoiminnan välisen rajan edelleen epäselväksi ja rajanvedon tekemisen näiden välille vaikeaksi. Lisäksi ehdotetut poikkeukset sisältävät sellaisia palveluita kuten ruotsinkieliset alueelliset tekstimuotoiset uutissisällöt sekä tekstimuotoiset kulttuurisisällöt, joista on jo tarjontaa markkinoilla. Osaan poikkeuksista liittyy myös tulkinvaraisuutta, kuten ehdotusta poikkeuksesta liittyen nopeasti kehittyviin uutistilanteisiin. Tällaiset poikkeukset ovat omiaan johtamaan kilpailuneutraali-teettiongelmiin ja yksityisen elinkeinotoiminnan riskien lisääntymiseen.

KKV:n mukaan esitysluonnosta tulisi täsmentää seuraavasti: Yleisradion julkisen palvelun tehtävä tulisi rajata selkeästi yleistä etua palveleviin verkkosisältöihin, kuten STT:n kanssa tehtävään yhteistyöhön sekä yleisradiotoiminnan puitteissa jo julkaistun sisällön toisintamiseen. Myöskään poikkeuksiin ei tulisi sisältyä sellaisia palveluita, joihin ei liity yleisen edun perusteluja tai markkinapuuutetta. Ongelmallisten tilanteiden selvittämiseksi jatkovalmistelussa voi olla tarpeen käydä vuoropuhelua kaikkien markkinatoimijoiden kanssa sekä asiakkaiden kanssa ja selvittää Yleisradion ja yksityisten toimijoiden tarjoamien palveluiden päällekkäisyyttä. Lisäksi KKV:n näkemyksen mukaan poikkeuksista tulisi säätää laissa pykälätasolla.

Liikenne- ja viestintävirasto pitää tarkoituksenmukaisena, että Yleisradion julkisen palvelun tehtävä on määritelty EU:n valtioneuvoston sääntelyn mukaisesti. Liikenne- ja viestintävirasto pitää tärkeänä, että varmistetaan Yleisradion sisältöjen saavutettavuus ja ettei heikennetä kuulo- ja näkövammaisten henkilöiden yhtäläisiä mahdollisuuksia hankkia ja vastaanottaa tietoja.

Poliisihallitus toteaa, ettei sillä ole luonnoksesta erityistä lausuttavaa, eikä ehdotettu säännös Poliisihallituksen näkemyksen mukaan muuta nykytilannetta viranomaisen viestinnän kannalta. Erityisesti poliisitoiminnan kannalta lakimuutoksessa tulisi kuitenkin huomioida se, ettei muutoksella vaikuteta poliisin ja muiden viranomaisten kriisiviestintään heikentävästi. Poliisihallitus toteaa esimerkiksi, että poikkeusolojen aikana poliisin viestintään voitiin käyttää Yleisradion tiloja ja kanavia.

3.2 Yliopistojen lausuntopalaute

Helsingin ja Tampereen yliopisto yhteisessä lausunnossaan vastustavat esitysluonnosta ja esittävät, että Yleisradion tekstimuotoisen journalistinen verkkosisältö määritellään Ylen merkittäväksi uudeksi palveluksi, yleisradiolain 7 §:ää täydennetään tällä lisäyksellä ja asia saatetaan yleisradiolain 6 a §:n mukaisesti ennakoarviointimenettelyn kohteeksi, jonka yhteydessä toteutetaan riippumaton uuden palvelun markkinavaikutuksen arviointi.

Asiaan liittyen yliopistot kiinnittävät huomiota varsinkin kuuteen kriittiseen seikkaan liittyen esitysluonnokseen: 1) On ongelmallista, että esitysluonnoksen perustelut ovat salaisia. 2) Esitetty muutos heikentää kansalaisten tiedonsaantia. 3) Päätösvalta julkisen yleisradiotoiminnan tehtävistä on EU:n jäsenvaltioilla. 4) Jako tekstimuotoiseen ja audiovisuaaliseen sisältöön on teknologisesti vanhentunut. 5) Yleisradiolain 7 §:n määritelmään Yleisradion julkisen palvelun tehtävistä tulee lisätä

tekstimuotoisen journalistisen sisällön tuottaminen ja tarjonta. 6) 5. kohdassa esitetty julkisen palvelun tehtävän muutos tulee saattaa yleisradiolain 6 a §:n mukaisen ennakoarviointimenettelyn kohteeksi.

Yliopistot huomauttavat, että koska Suomen ja EU:n neuvotteluasiakirjat ovat salattuja, ei lausunnonlaatijoilla ole käytettävissään kaikkia esityksen taustalla olevia perusteita, jolloin lakiesityksen kattava arviointi ei ole mahdollista. Lisäksi salaamisen takia epäselväksi jää, onko keskusteluissa komission kanssa huomioitu EU:n yleisradiotoimintaa koskevia säännöksiä ja tiedoksiantoja, joissa yleisradiotoimintaa lähestytään ensisijaisesti demokratian toteutumisen kannalta, eikä kilpailu-keudelliselta kannalta.

Yliopistot kiinnittävät huomiota siihen, että lakiesityksen perustelujen perusteella esitetyt muutokset saattavat lisätä kansalaisten eriarvoisuutta suhteessa demokratian kannalta tärkeisiin ja avoimesti saatavilla oleviin poliittisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti merkityksellisiin sisältöpalveluihin. Myös EU-tasolla on korostettu yleisradiotoiminnan merkitystä demokraattisessa yhteiskunnassa.

Yliopistot toteavat, että on ilmeistä, ettei komissio ole arvioinut sitä, onko Ylen tekstimuotoisten journalistinen verkkosisältöjen tarjonta EU:n valtioneuvoston vastusta, vaan käsitellyt yksinomaan Ylen julkisen palvelun tehtävien määrittelyä. Yliopistojen mukaan Amsterdamin vuoden 1997 pöytäkirjan sananmuodon mukaan EU:n jäsenvaltioilla on yksinomainen päätösvalta sen suhteen, miten julkisen palvelun yleisradiotoiminnan tehtävä määritetään. Jäsenmaiden suvereniteettia tehtävien määrittelyssä korostetaan yliopistojen mukaan myös EU:n komission vuoden 2009 tiedonannossa valtioneuvoston soveltamisesta yleisradiotoimintaan.

Yliopistojen mukaan aiempi raja tekstipohjaisen painoviestinnän ja audiovisuaalisen sähköisen viestinnän välillä on käytännössä poistunut, joten tekstimuotoisten sisältöjen voidaan katsoa sisältyvän EU:n komission edellä mainitun vuoden 2009 tiedonannon mukaiseen audiovisuaalisten palveluiden käsitteeseen. Tiedonannossa on tunnustettu yleisradioyhtiöiden mahdollisuudet hyödyntää digitalisoinnin ja jakelukanavien monipuolistumisen tarjoamia mahdollisuuksia.

Yliopistojen arvion mukaan, jos Ylen tekstimuotoinen journalistinen verkkosisältö ei sisälly nykyiseen Yleisradiolain 7 §:n mukaiseen tehtävämäärittelyyn olisi EU:n komission edellä mainitun vuoden 2009 tiedonannon perusteella kaksi mahdollista vaihtoehtoa edetä. Ensimmäisessä vaihtoehdossa tulisi ensisijaisesti kansallisella tasolla arvioida, onko kyseessä EU:n valtioneuvoston vastainen tilanne ja korjata asia kansallisella tasolla. Vasta jos tämä ei onnistuisi, komissio voisi ottaa asian käsitteeseen, jolloin komission voisi tiedonantonsa mukaisesti puuttua julkisen palvelun tehtävän määrittelyyn liittyviin virheisiin. Yliopistojen käsityksen mukaan nyt on seurattu tätä vaihtoehtoa, mutta epäselväksi jää, onko asiaa pyritty ratkaisemaan kansallisella tasolla ennen Medialiiton kantelua EU:n komissiolle.

Yliopistot esittävät, asiassa edettäisiin toista EU:n komission vuoden 2009 tiedonannon mahdollistamaa vaihtoehtoa. Sen perusteella tulisi määritellä, että Yleisradion tekstimuotoisen verkkosisällön tarjonnassa on kyseessä ”merkittävä uusi palvelu” ja tekstimuotoisen journalistisen sisällön tuottaminen ja tarjonta tulisi lisätä Yleisradiolain 7 §:n määritelmään Yleisradiolain julkisen palvelun tehtävistä. Tällöin sääntely olisi komission edellyttämällä tavalla tarkkarajaista. Lakimuutoksen jälkeen se tulisi asettaa EU:n ja yleisradiolain edellyttämään avoimeen julkiseen kuulemiseen perustuvaan ennakoarviointimenettelyyn, jolloin kaikki uuden palvelun arviointiin vaikuttavat perustelut tulisi tuoda julkiseen arviointiin. Lisäksi ennakoarvioinnissa tulisi suorittaa uuden palvelun markkina-vaikutusten arviointi. Käsillä olevasta esitysluonnoksesta puuttuu vakava tutkimukseen perustuva markkina-vaikutusten arviointi ja esitetty näyttö Yleisradion tekstimuotoisen verkkosisällön vaikutuksesta markkinoihin on ristiriitaista.

Yliopistot toteavat lopuksi, että esitys saattaa lisätä kansalaisten eriarvoisuutta suhteessa viestinnän ja tietojen vapaaseen saatavuuteen ja olla ristiriidassa perustuslain turvaaman sananvapauden kanssa. Asian periaatteellisen merkityksen vuoksi se tulisi yliopistojen mukaan saattaa laajemman julkisen keskustelun kohteeksi.

Helsingin ja Tampereen yliopistojen yhteisen tutkimuskonsortion CorDi-hankkeen näkemys perustuu Helsingin ja Tampereen yliopistojen yhteislausunnossa tarkemmin yksilöityihin ongelmiin. CorDi-hanke kiinnittää huomiota varsinkin seuraaviin seikkoihin: 1) lakiesityksen keskeiset perustelut on täysin poikkeuksellisesti julistettu salaisiksi 2) esitys vähentäisi kansalaisten mahdollisuuksia saada tasaveroisesti tietoa 3) EU:n jäsenvaltioilla on kiistatta ja yksiselitteisesti päätösvalta yleisradion tehtävistä 4) jaottelu tekstimuotoiseen ja audiovisuaaliseen verkkosisältöön on vanhentunut 5) lakiehdotus on hyvin tulkinnanvarainen, vaikutuksiltaan epätarkka, vaikeasti valvottava ja perusteiltaan heikko 6) Yleisradion maksuttomien verkkosisältöjen aiheuttamasta haitasta kaupalliselle medialle ei ole selkeää tutkimukseen perustuvaa näyttöä, eikä esityksessäkään todeta sillä olevan todennäköisiä suuria välittömiä vaikutuksia kaupalliselle medialle. Näin ollen CorDi-hankkeen mukaan tekstimuotoinen journalistinen verkkosisältö tulisi lisätä Yleisradion lakiin perustuvaksi tehtäväksi ja saattaa asia yleisradiolain mukaiseen ennakoarviointimenettelyyn.

3.3 Media-alan järjestöjen lausuntopalaute

Audiovisual Producers Finland – APFI ry toteaa, että se kannattaa yleisesti toimenpiteitä, joilla tuetaan audiovisuaalista alaa ja lisääään suomalaista audiovisuaalista tarjontaa.

Julkisen sanan neuvosto korostaa lausunnossaan, että osa suomalaisista käyttää enimmäkseen tekstipohjaista Ylen verkkosisältöä, jolloin esitys kaventaisi ihmisten oikeutta saada tietoa, jos varmuutta tarjonnan paikkaamisesta ei ole. Media-alan ja erityisesti paikallismedian talousvaikeudet kaventavat jo ihmisten sananvapautta ja mahdollisuutta saada tietoa. Neuvosto nostaa esille myös kehitteillä olevan julkisen tuen kaupalliselle journalismille, minkä lisäksi neuvoston näkemyksen mukaan oikeanlaisen tasapainon etsiminen Ylen julkisen palvelun tehtäviin voi olla tarpeellista kaupallisen median tukemiseksi, vaikkakaan Yleisradion vaikutuksesta kaupallisen median toimintaedellytyksiin on vähän. Jos esitetty lainmuutos tehdään, neuvosto ehdottaa, että sen vaikutuksia journalististen sisältöjen saatavuuteen erilaisten yleisöjen näkökulmasta seurataan ja tarpeen mukaan ryhdytään toimiin heikentyneen tiedonsaannin parantamiseksi.

Kansan Radioliitto ry vastustaa esitystä, koska se kaventaisi sananvapautta ja rajoittaisi muun muassa vähävaraisten ja erilaisten väestöryhmien tiedonsaantia.

Medialiitto ry:n vaatii esitetyttä tiukempia rajoituksia Yleisradion tekstimuotoisen verkkosisällön julkaisuihin liittyen. Medialiiton yhdeksän pääviestiä esitykseen liittyen ovat:

1. Yle-lain muuttaminen on välttämätöntä, jotta kotimaisen yksityisen median toimintaedellytykset voidaan turvata kestäväällä tavalla. Nykyinen laki on sallinut Ylen julkaista sellaisia verkkosisältöjä, jotka eivät liity Ylen yleisradio-ohjelmistoon.
2. Ylen tekstimuotoisessa julkaisutuotannossa on kyse käytännössä julkisin varoin tuetusta verkkosanomalehdestä. Huomioiden Suomessa tarjolla oleva muu tekstimuotoinen verkkosisältö, on julkisin varoin tarjottu verkkosisältö EU:n valtioneuvoston vastusta ja komission alustava arvio asiasta osoittaa Medialiiton kantelun olleen perusteltu.
3. Esitysluonnos edellyttää jatkotyöstämistä, jotta Ylen sääntely olisi EU:n valtioneuvoston vastusta.
4. Esitys siitä, että Ylen julkaiseman tekstimuotoisten sisällön tulee liittyä Ylen audiovisuaaliseen julkaisuun, on oikean suuntainen EU:n valtioneuvoston vastusta.

5. Sallitun tekstimuotoisen sisällön julkaisutoiminnan alaa tulisi kuitenkin vielä selkeyttää siten, että se olisi pienimuotoista ja laajuudeltaan suppeaa suhteessa Ylen audiovisuaaliseen julkaisutoimintaan, ja keskittyisi laajuudeltaan referoimaan audiovisuaalista ohjelmistoa. Esitetty löyhä kirjaus voisi johtaa siihen, että Ylen tekstimuotoinen julkaisutoiminta edellään laajenisi.
6. Ehdotetuista poikkeuksista tulisi ensisijaisesti luopua kokonaan, sillä ne eivät liity Yleisradion yleisradiotoimintaan ja lisäksi suurin osa kohdistuu alueille, joissa lehdistö tarjoaa jo kattavasti sisältöä. Suurin osa poikkeuksista ei myöskään täytä EU:n valtioneuvoston ehtoja ja työ- ja elinkeinoministeriön valtioneuvoston tulisi arvioida niiden hyväksyttävyyttä.
7. Mahdolliset poikkeukset koskien esimerkiksi tekstimuotoisia viranomaistiedotuksia, huoltovarmuuskäytännöitä tai saamen- ja romaninkielistä uutisisältöä tulisi määritellä yksityiskohtaisesti ja tarkkarajaisesti varsinaisen lakitekstin tasolla.
8. Esityksen tulisi sisältää myös ehdotus Yleisradion julkisen palvelun tehtävän valvonnan siirtämisestä Kilpailu- ja kuluttajavirastolle, sillä Yleisradion hallintoneuvosto ei ole EU:n komission edellyttämä Yleisradion johdosta riippumaton elin.
9. Yleisradion televisio- ja radio-ohjelmiston tarjonnan sekä Yleisradion rahoituksen käytön tulisi olla kotimaisen sisältötarjonnan kokonaisuuden kannalta vastuullista ja kohtuullista, eikä se saa vääristää kilpailua yleisen edun vastaisesti.

Medialiitto huomauttaa, että yksityisten mediayhtiöiden ansaintalogiikka on siirtynyt yhä enemmän maksullisten verkkopalveluiden suuntaan, missä Yle tarjoaa huomattavin julkisen rahoituksen turvin rajoittamatonta verkkosisältöä. Lisäksi sosiaalisen median alustojen osuus mainonnan markkinoista kasvaa, jolloin sanomalehtien rahoitusmalli siirtyy entistä enemmän kuluttajarahoitukseen. Yleisradion vastikkeetta tarjoamat laajat tekstimuotoiset verkkosisällöt heikentävät olennaisesti sanomalehtien edellytyksiä kehittää kestäviä liiketoimintamalleja verkossa. Moniäänisen ja riippumattoman sisältötarjonnan kannalta olisi erittäin tärkeää, ettei Yleisradion toiminta vääristäisi kilpailua yleisen edun vastaisesti, saatika syrjäyttäisi yksityistä tarjontaa. Medialiitto viittaa myös yleisradioääntelyn pohjoismaiseen ja keski-eurooppalaiseen viitekehukseen, missä on aktiivisesti rajoitettu yleisradioiden laajentumista tekstimuotoisten verkkojulkaisuiden pariin.

Medialiitto kiinnittää huomiota sen toimeksiannosta tehtyyn seurantaan, jossa tarkasteltiin kuutena päivänä kesällä 2020 Yleisradion julkaisemia tekstimuotoisia verkkosisältöjä. Seurannan perusteella ainoastaan 12-15 prosenttia kaikista verkkojulkaisuista sisälsi tekstin lisäksi videosisältöä ja alle yksi prosentti audiosisältöä. Havainnot korostavat lakimuutoksen välttämättömyyttä kestävätilanteen korjaamiseksi.

Medialiitto pyytää, että asiassa toimittaisiin mahdollisimman avoimesti ja asiaan liittyvät ministeriön, Yleisradion ja komission aineistot, asiakirjat ja viestintä julkaistaisiin, sillä esimerkiksi Medialii-ton komissiolle toimittamat aineistot sisältävät vain hyvin vähän liikesalaisuuden alaista aineistoa.

Liittyen esitysluonnoksessa esitetyn 7 §:n 1 momentin muotoilun ”Sisältöpalvelujen pääpainon tulee olla liikkuvaa kuvaa tai ääntä sisältävissä julkaisuissa” yksityiskohtaisiin perusteluihin, Medialiitto esittää, että niihin lisätään seuraavat täsmennykset:

- rajoitus koskien Yleisradion julkaisutoiminnan pääpainon olemista liikkuvaa kuvaa tai ääntä sisältävissä julkaisuissa edellyttää, että Yleisradion tekstimuotoisen sisällön julkaisutoiminta on ainoastaan pienimuotoista ja laajuudeltaan suppeaa suhteessa Yleisradion liikkuvaa kuvaa ja/tai ääntä sisältävään julkaisutoimintaan; ja
- rajoituksen noudattamista arvioidaan kalenterivuositain.

Liittyen esitysluonnoksessa esitetyn 7 §:n 1 momentin muotoilun ”Yleisradion julkaiseman tekstimuotoisen sisällön tulee liittyä liikkuvaa kuvaa tai ääntä sisältävään julkaisuun” yksityiskohtaisiin perusteluihin, Medialiitto esittää, että niitä täsmennetään seuraavasti:

-Yleisradion julkaisemien tekstimuotoisten sisältöjen tulisi laajuudeltaan rajoittua referoimaan Yleisradion julkaiseman audiovisuaalisen televisio- tai radio-ohjelmiston sisältöä.

Lisäksi Medialiitto esittää, että perustelujen viittaus Yle-Areenasta poistetaan, koska tekstimuotoisten julkaisuiden tulee referoida Yleisradion liikkuvaa kuvaa tai ääntä sisältävää tosiasialista televisio- ja radio-ohjelman lähetystä. Esitysluonnoksen perusteluihin tulisi jatkovalmisteluissa lisätä viittaus lain sähköisen viestinnän palveluista (2014/917) 2 §:ään (kohta 12), jonka mukaisesti audiovisuaalisiin ohjelmiin tekstimuotoiset julkaisut voisivat ainoastaan perustua.

Medialiiton mukaan sen esittämällä muutoksilla estettäisiin Yleisradion mahdollisuudet tulkita sääntelyä laajentavasti ja vastoin EU:n valtioneuvoston päätöksiä, eikä sen olisi mahdollista tällöin esimerkiksi luoda videosisältöä vain voidakseen julkaista tekstimuotoista sisältöä tai julkaista tekstimuotoista sisältöä vain sillä perusteella, että teemaa on lyhyesti sivuttu audiovisuaalisessa julkaisussa. Lisäksi Yleisradion toiminnan tehokas valvonta olisi Medialiiton esitysten valossa helpompaa.

Medialiitto katsoo ensisijaisesti, ettei esitysluonnokseen tulisi sisällyttää poikkeuksia, joilla poiketaisiin vaatimuksesta, että Yleisradion julkaiseman tekstimuotoisen sisällön tulee pääsääntöisesti liittyä audiovisuaaliseen julkaisuun. Medialiiton mukaan poikkeusten kuvaamisessa tilanteissa on runsaasti tarjolla yksityisten toimijoiden tarjoamia sisältöpalveluja ja lisäksi poikkeukset on kirjattu hyvin laveasti. Medialiitto katsoo, ettei poikkeuksille ole tarvetta ja että ne eivät ole hyväksyttävissä ns. yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien palveluihin ("SGEI-palvelut") vakiintuneesti sovellettavan EU:n valtioneuvoston päätöksen perusteella, lukuun ottamatta muutamaa poikkeusta, koska poikkeukset koskevat sellaisen tekstimuotoisen verkkosisällön julkaisemista, joka ei liity Yleisradion yleisradiotoimintaan (broadcasting). Lisäksi poikkeukset vesittäisivät lakiehdotuksen pääsääntöä. Toissijaisesti Medialiitto vaatii, että työ- ja elinkeinoministeriön valtioneuvoston arvio erikseen poikkeusten hyväksyttävyyden.

Suurin osa esitetyistä poikkeuksista ei ole Medialiiton mukaan hyväksyttävissä. Medialiiton mukaan Suomen tietotoimiston (STT) sisältöjä julkaisevat lukuisat tiedotusvälineet, eikä perusteita STT:n erityisasemalla suhteessa muihin tahoihin ole. Nopeisiin ja nopeasti kehittyviin uutistilanteisiin liittyvä esitetty poikkeus on kirjattu liian löyhästi, uutistilanteiden pituutta ei ole rajoitettu ja käytännössä on vaikea arvioida, milloin on kyseessä nopeasti kehittyvä uutistilanne, minkä lisäksi tarjontaa tällaisten tilanteiden raportoinnista on paljon. Medialiitto huomauttaa myös, ettei perusteita ruotsinkielisiä tekstisisältöjä koskevalle poikkeukselle ole, sillä ruotsinkielisen sisällön tarjonta on hyvin laajaa. Lisäksi kulttuuriin liittyviä tekstimuotoisia sisältöjä on runsaasti tarjolla. Oppimiseen liittyvien tekstimuotoisten sisältöjen salliminen voisi johtaa kasvavaan kilpailuun oppimateriaalikeskustelijien kanssa, eikä kotimaisilla oppimateriaalimarkkinoilla ole puutetta oppimiseen liittyvien sisältöjen tarjonnassa.

Medialiiton näkemyksen mukaan vain seuraavat poikkeukset ovat hyväksyttävissä: viranomaistiedotukset, huoltovarmuutta edellyttävät sisällöt sekä saamen- ja romaninkieliset sekä maan muiden vähemmistöinä olevien kieliryhmien kielellä julkaistavat sisällöt (selvyyden vuoksi pois lukien ruotsin kieli). Medialiiton mukaan mahdollisista poikkeuksista tulisi säätää yksityiskohtaisesti ja tarkkarajaisesti lain tasolla.

Medialiitto esittää lisäksi, että meneillään olevassa lainsäädäntöprosessissa Yleisradion julkisen palvelun tehtävän valvonta siirretään Kilpailu- ja kuluttajavirastolle (KKV), koska EU:n mukaan yleisradioyhtiötä valvovan tahon tulee olla tosiasiallisesti riippumaton yleisradioyhtiön johdosta ja sillä on oltava toimivalta ja riittävät valmiudet sekä resurssit valvontaan. Lisäksi Medialiitto esittää, että Yleisradiolakiin otettaisiin uusi 7 c pykälä, jossa säänneltäisiin, että "Julkisen palvelun tehtävän hoitaminen ei saa vääristää kilpailua yleisen edun vastaisesti". Pykälällä ohjattaisiin Yleisradion toimintaa muuttuvassa mediaympäristössä niin, että toiminnassa huomioitaisiin myös kotimaisen sisältömarkkinan kokonaisuuden elinvoimaisuus.

Medialiiton mukaan Yleisradion ohjelmisto tulisi harkita tarkasti niin, että se edistäisi aidosti yhteiskunnallisia tavoitteita ja erottuisi yksityisten toimijoiden tarjonnasta, eikä syrjäyttäisi maan muuta mediatarjontaa. Medialiiton käsityksen mukaan komissio ei ole voinut vielä tässä vaiheessa käsitellä muodostaa oikeudellisesti sitovaa näkemystä siitä, että hallituksen esitysluonnos täyttäisi EU:n valtioneuvoston päätöksen. Medialiitto korostaa myös, että se voi jatkaa kanteluprosessia ja viedä asian tarvittaessa EU-tuomioistuimen ratkaistavaksi. Medialiitto toteaa lopuksi, että parhaimmillaan lainsäädäntöä voidaan muuttaa meneillään olevassa epävirallisessa menettelyssä niin, ettei Medialiiton valtioneuvoston päätöksen jatkaminen komissiossa ole tarpeellista.

Medialiitto on liittänyt lausuntoonsa **Avancen laatiman valtioneuvoston päätöksen esitysluonnoksesta**, minkä Medialiitto toteaa olevan olennainen osa sen lausuntoa. Medialiitto esittää, että liitteen pykälä- ja perustelutekstit huomioidaan jatkovalmistelussa.

Arviossa esitetään, että tekstimuotoisen sisällön tulee liittyä suoraan ja olla välttämätöntä yleisradiotoiminnan kannalta tai liittyä siihen kiinteästi, jotta tekstimuotoisen sisällön voidaan katsoa sisältävän yleisradiotoimintaan EU-sääntelyn näkökulmasta. Valtioneuvoston päätöksen mukaan, mikäli esitettyyn lakimuutokseen sisällytetään tekstimuotoisen sisällön julkaisemisen rajoittamisesta poikkeuksia, tulee tällaiset poikkeukset arvioida SGEI-palveluihin tavanomaisesti sovellettavassa valtioneuvoston päätöksen viitekehyksessä. Arvion mukaan suurin osa poikkeuksista ei olisi hyväksyttävissä SGEI-viitekehyksen ja EU:n oikeuskäytännön perusteella, sillä poikkeukset koskevat sellaisten tekstimuotoisten sisältöjen julkaisemista, joilla Suomen markkinoilla toimivat yritykset jo tarjoavat tyydyttävästi ja yleisen edun mukaisilla ehdoilla. Jos poikkeuksia halutaan säätää, tulee niiden noudattaa arvion mukaan SGEI-palveluita koskevaa valtioneuvoston päätöksen viitekehyksen sääntelyä, jolloin poikkeusten tulee olla muun muassa selvästi määriteltyjä ja poikkeusten alaan kuuluvien palveluiden rahoituksen objektiivisten ja läpinäkyvien ennakkoon vahvistettujen parametrien mukaisesti laskettu. Tällainen SGEI-arviointi puuttuu esitysluonnoksesta. Lisäksi esitetyt poikkeukset tulisi säätää lain tasolla.

Lisäksi arviossa kiinnitetään huomiota siihen, että Yleisradion valvontaa tulisi muuttaa uskomalla se Yleisradioyhtiön ulkopuoliselle ja sen johdosta riippumattomalle taholle, esimerkiksi Kilpailu- ja kuluttajavirastolle. Arvion mukaan valvonnasta tällä hetkellä vastaava Yleisradion hallintoneuvosto ei ole komission edellyttämällä tavalla Yleisradion johdosta tosiasiallisesti riippumaton elin, koska hallintoneuvosto on osakeyhtiölain mukainen Yleisradion johtoon kuuluva elin, jonka velvollisuutena on edistää Yleisradion etua, ja sille on muun muassa annettu tavallisesti osakeyhtiön johdolle kuuluvia tehtäviä.

Arviossa on esitetty myös yksityiskohtaiset pykälämuotoilut ja ehdotukset pykäläkohtaisiksi perusteluiksi. Esitetyt pykälä- ja perustelumuutokset ovat olennaisilta osin samat kuin Medialiitto esitti lausunnossaan.

Mediapooli viittaa lausunnossaan valtioneuvoston päätökseen huoltovarmuuden tavoitteista 1048/2018, jossa todetaan vapaan ja moniäänisen median toimintaedellytysten turvaamisen kaikissa olosuhteissa olevan yhteiskunnan turvaamisen painopisteitä.

Suomen elokuvasäätiö sr esittää, että julkisen palvelun tehtävää tulisi täsmentää, mutta kirjata se tekstimuotoisten sisältöjen suhteen vähemmän rajoittavasti. Elokuvasäätiö kiinnittää huomiota muun muassa ristiriitaiseen näyttöön julkisesti tuettujen tekstisisältöjen vaikutuksesta kaupallisiin markkinoihin, esityksen vähäiseksi arvioidusta vaikutuksesta kaupallisiin markkinoihin, yleisradion tuottaman sisällön riippumattomuuteen ja luotettavuuteen sekä digitaalisen mediaympäristön muutokseen. Elokuvasäätiön mukaan mallia sääntelystä voitaisiin hakea myös muista pohjoismaista.

Suomen Journalistiliitto ry:n vastustaa esitystä ja viittaa siihen, että rajanveto tekstimuotoisen ja muun sisällön välillä on keinotekoinen, lakimuotoinen sääntely soveltuu huonosti nopeasti kehittyvälle mediakentälle, Yleisradion sääntely ei saisi koskea sen sisällön tuottamista, eikä ole perusteltua odottaa lakimuutoksen johtavan kaupallisen median toimintaedellytysten parantumiseen. Journalistiliiton mukaan kaupallista median toimintaedellytyksiä turvattaisiin parhaiten julkisella tuella.

Suomen Kustannusyhdistys kannattaa Yleisradion toimintakentän esitettyä tarkentamista, mutta pitää oudoksuttavana, että lain esitöihin on laitettu merkittäviä poikkeuksia lain soveltamisalaan, jonka lisäksi poikkeukset ovat luonteeltaan tulkinnallisesti liian laveita. Kustannusyhdistys ehdottaa, että Yleisradiolle ehdotettu poikkeus tuottaa oppimateriaalia poistetaan, koska poikkeus olisi EU:n valtioneuvoston vastainen, se häiritsisi ja rikkoisi tällä hetkellä hyvin toimivia oppimateriaalimarkkinoita ja yksipuolistaisi markkinaa. Kustannusyhdistyksen mukaan Yleisradio pystyy pelkän pykäläesityksen perusteella tarjoamaan kansalaisille mahdollisuuden oppimiseen laadukkailla televisio- ja radio-ohjelmistosisällöillä.

Suomen tietokirjailijat ry esittää, että oppimiseen liittyvien tekstimuotoisten verkkosisältöjen julkaisemisen sallimiseen liittyvä poikkeus muotoiltaisiin niin, että kaupallisten oppimateriaalikustantajien tarjontaan verrattavat verkko-oppimateriaalit jäävät poikkeuksen ulkopuolelle. Tällä turvattaisiin oppimateriaalikustantajien ja oppikirjailijoiden toimintaedellytykset jatkossakin, koska painetuista oppimateriaaleista ollaan siirtymässä enenevässä määrin verkkomateriaaleihin, ja esitetyllä poikkeuksella Yleisradio voisi julkisin varoin tarjota hyvinkin laajasti oppimateriaalikustantajien tarjontaan verrattavaa tekstimuotoista materiaalia.

Säveltäjien Tekijänoikeustoimisto Teosto ry pitää tavoitetta tarkentaa Yleisradion perustehtäviä kannatettavana. Teosto katsoo, että julkisen palvelun tehtävissä tulisi keskittyä palveluiden kattavuuteen ja monipuolisuuteen ja varmistaa, että Yleisradiolla on riittävät resurssit perustehtävänsä audiovisuaalisten sisältöjen osalta, koska Yleisradiolla on suuri merkitys suomalaiselle musiikkikentälle.

Tutkivan journalismin yhdistys ry kiinnittää huomiota Yleisradion merkitykseen suomalaisen tutkivan journalismin mahdollistamisessa. Audiovisuaaliset julkaisukeinot eivät sovellu kaikkiin tutkivan journalismin julkaisuihin, jolloin esitys voisi rajoittaa tutkivan journalismin syntyä ja sitä kautta vähentää maksutta kansalaiskeskusteluun saatettavia julkaisuja, mikä heijastuisi suoraan kansalaisten tiedonsaantiin ja sananvapauteen. Esitys voisi johtaa myös epätarkoituksenmukaiseen toimintaan, joissa julkaisut muutetaan audiovisuaaliseen muotoon vain, että ne voitaisiin julkaista myös tekstimuodossa. Yhdistys esittää, että rajoituspoikkeuksiin lisättäisiin myös tutkivat, yhteiskunnallisesti merkittävät journalistiset artikkelit.

Ylen ohjelmatyöntekijät ry painottaa, että nykyinen yleisradiolainsäädäntö on toiminut hyvin ja nostaa esille Yleisradion roolin huoltovarmuuden sekä kaikille asuinpaikasta ja varallisuudesta riippumatta saatavilla olevan laadukkaan ja monipuolisen journalismin turvaajana. Ohjelmatyöntekijät ry:n mukaan tekstimuotoinen sisältö on osa julkisen mediayhtiön tehtäväkenttää, koska nykyisessä mediamaailmassa radio, televisio ja internet ovat kokonaisuus, joka täydentää toisiaan ja osa yleisöstä on tavoitettavissa vain tekstimuotoisella sisällöllä ja Yleisradion pitää pystyä kehittää toimintaansa tekniikan kehittyessä. Yleisradiolla pitää olla oikeus käyttää kaikkien tietotoimistojen materiaaleja uutisoinnin pohjana ja on välttämätöntä sisällyttää myös tiedesisältöjä poikkeuksiin. Ohjelmatyöntekijät ry toteaa, ettei kaupallisen median ahdinko johdu Yleisradiosta vaan median murroksesta ja mainostulojen valumisesta ulkomaisille viestintäjäteille ja lisää Yleisradion kasvattavan potentiaalista yleisöä kaikille toimijoille.

3.4 Muiden järjestöjen lausuntopalaute

Kuuloliitto ry, Näkövammaisten liitto ry, Vammaisfoorumi, SAMS - Samarbetsförbundet kring funktionshinder rf. ja Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf ovat kriittisiä lakiluonnokseen ja viittaavat muun muassa vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevaan YK:n yleissopimukseen, jonka jäsenvaltiona Suomi on sitoutunut varmistamaan, että vammaiset henkilöt voivat käyttää sananvapauttaan yhdenvertaisesti muiden kanssa, ja jossa veloitetaan suunnittelemaan palvelut ja ohjelmat niin, että ne olisivat mahdollisimman hyvin saavutettavissa myös erityisryhmille. Ylen tarjoamat tekstimuotoiset verkkosisällöt ovat tärkeitä erityisryhmille ja niiden korvaaminen audiovisuaalisella sisällöllä heikentäisi erityisryhmien, muun muassa silmävammaisten ja kuulovammaisten, tiedon saatavuutta ja sitä kautta tasa-arvoa sekä muun muassa mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun. Lisäksi maksuttomalla journalismilla taataan tiedonvälityksen esteettömyys ja saavutettavuus YK:n vammaissopimuksen edellyttämällä tavalla. Nämä seikat tulisi huomioida jatkovalmistelussa ja erityisryhmille pitää varmistaa mahdollisuus saada monipuolisesti tekstimuotoista verkkosisältöä myös tulevaisuudessa.

Edellä todetun lisäksi **Vammaisfoorumi ry** toteaa, että poikkeusten alaan tulee lisätä painoarvoltaan yhteiskunnallisesti merkittävä uutisjournalismi ja huomioidaan tilanteet, joissa kansainvälisen urheilu- ja kulttuuritapahtuman oikeudet on ostanut yksityinen taho, jolloin Yleisradion olisi ongelmallista uutisoida tapahtumasta tekstimuotoisesti. **SAMS - Samarbetsförbundet kring funktionshinder rf** ehdottaa, että esitykseen sisällytettäisiin Yleisradion velvollisuus tarjota julkaisuja kielivähemmistöille sekä erityisryhmille. **Kuuloliitto** huomauttaa, että tekstipohjainen sisältö on ainoa tapa varmistaa kuulovammaisten perus- ja ihmisoikeuksien toteutuminen tiedonsaannin ja yhdenvertaisuuden kannalta ja kiinnittää huomiota siihen, että edelleen osa suorista yhteiskunnallisista tv-ohjelmista jää ilman suoratekstitystä.

Finlands Svenska Idrott vastustaa esitystä rajoittaa Yleisradion oikeutta tarjota tekstipohjaisia verkkosisältöjä ja kiinnittää huomiota varsinkin Yleisradion tärkeyteen ruotsinkielisten alueiden urheilutapahtumien raportoijana, koska pelkät kaupallisesti toimivat ruotsinkieliset mediat eivät vähälukuisuutensa vuoksi voi taata kattavaa raportointia niistä. Lisäksi poikkeuksissa tulee korostaa urheilun tärkeää roolia osana kulttuuria ja varmistaa, että Yleisradio voi tuottaa kattavasti tekstipohjaisista sisältöistä urheilutapahtumista ilman liitääntää audiovisuaaliseen materiaaliin. Edellä mainituilla seikoilla on tärkeä rooli yhdenvertaisuuden toteutumisen kannalta. **Finlands Svenska Idrott** toteaa, että esityksen vähäiseksi arvioitu vaikutus markkinoihin sekä kansalaisten sananvapaus ja yhdenvertaisuus huomioiden esitys ei ole kannatettava, huomioiden varsinkin ristiriitainen näyttö väitetyyn syrjäytymisvaikutuksen olemassaolosta.

Jatkoaika ry pitää positiivisena, että Yleisradion mahdollisuutta julkaista tekstimuotoista sisältöä verkossa rajoitetaan. Jatkoaika kiinnittää huomiota siihen, ettei Yleisradion tarkoituksena ole ollut kilpailla kaupallisten medioiden kanssa muilla kuin televisio- ja radiotoiminnan alalla. Jatkoaika pitää esitystä kuitenkin riittämättömänä ja esittää, että poikkeuksena ehdotettu Yleisradion oikeus julkaista tekstimuotoista sisältöä nopeista uutistilanteista muutettaisiin siten, että se koskisi vain valtakunnallisesti merkittäviä ja erityisiä tilanteita, jonka lisäksi audiovisuaalisen sisällön pitäisi olla ensisijaista ja tekstisisällön liittyä erityisesti kyseiseen sisältöön. Lisäksi Jatkoaika esittää, että esityksessä annettaisiin viestintäviranomaiselle riittävät valtuudet valvoa Yleisradion toimintaa ja kansalaisille annettaisiin valitusmahdollisuus Yleisradion toiminnasta.

Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry kiinnittää huomiota Yleisradion riippumattomuuteen markkinavoimista, luotettavuuteen ja maksuttomaan tarjontaan, joka on suunnattu kaikille käyttäjärhyhmille. Kuluttajaliiton mukaan perusteluissa tulee pohtia myös vaihtoehtoja ehdotetulle sääntelylle. Kuluttajaliitto toteaa, että tiedonsaannin saatavuutta on seurattava ja ryhdyttävä tarvittaessa toimenpiteisiin sen parantamiseksi.

Liberaalipuolue – Vapaus valita r.p. kannattaa esitystä, koska nykytilassa Yleisradion toiminta rikkoo EU:n valtioneuvoston päätöksiä ja heikentää muiden toimijoiden toimintaedellytyksiä koko mediasektorilla. Liberaalipuolueen mukaan lakiesitys on kuitenkin riittämätön ja esittää, että Yleisradion tehtävät on otettava uuteen tarkasteluun ja toiminta sopeutettava sellaiseksi, että markkinoille jää tilaa myös kaupallisille toimijoille. Liberaalipuolue painottaa monipuolisen median merkitystä vapaassa ja demokraattisessa yhteiskunnassa ja toteaa, että erityisen tärkeää olisi esityksen myötä myös keventää Yleisradion budjettia samassa suhteessa, jotta verorasitusta voidaan keventää.

Marketing Finland vastustaa esitystä ja ehdottaa, että poikkeuksiin lisättäisiin ainakin kohta, jolla varmistettaisiin yhteiskunnallisesti merkittävien tutkimien sekä tieteellisten artikkelien julkaiseminen kirjallisessa muodossa, kuten myös valeuutisointiin puuttuvien kirjallisten sisältöjen tuottaminen. Marketing Finland huomauttaa, että vallitsevan koronatilanteen johdosta mediamainonnan määrä on vähentynyt, mikä saattaa leikata myös kaupallisten medioiden resursseja tuottaen laadukasta sisältöä. Marketing Finlandin mukaan tällaisessa tilanteessa monipuolisella yleisradiotoiminnalla varmistetaan kansalaisten tasapuolinen ja luotettava tiedon saanti. Marketing Finland nostaa esille, että sen käymien asiantuntijakeskustelujen pohjalta näyttää hyvin todennäköisenä, että Ylen tuottama kirjoitettu sisältö vähenisi esityksen myötä, jolloin riskinä on, että kansalaiset voivat alueellisesti jäädä uutispimentoon, mikä voi johtaa yhteiskunnasta syrjäytymiseenkin. Marketing Finland korostaa myös Yleisradion uutisoinnin sivistyksellistä, yhteiskunnallista ja maanpuolustuksellista merkitystä ja kiinnittää huomiota median kulutustapamuutoksiin, joiden valossa lakimuutos ei ole toimiva.

Oikeuspoliittinen yhdistys Demla ry kiinnittää huomiota muun muassa kansainvälisesti hyväksyttyyn vaatimukseen yleisradiotoiminnan monimuotoisuudesta, joka saattaisi esityksen perusteella vaarantua esimerkiksi tilanteessa, jossa yksityisen sektorin toimija on ostanut audiovisuaaliset oikeudet kansainväliseen urheilu- tai kulttuuritapahtumaan, jolloin Yleisradiolla ei olisi mahdollisuutta uutisoida tapahtumasta. Demla korostaa myös ehdotuksen negatiivista vaikutusta sananvapauden toteutumiseen ja muistuttaa, että nykypäivänä uutisointia seurataan erilaisilla sosiaalisen median alustoilla, jolloin demokraattisen ja moniäänisen yhteiskunnan säilyttämiseksi sekä valeuutisten vastatoimena on turvattava maksuttoman journalismin saatavuus myös tällaisilla alustoilla. Demla ehdottaa, että ehdotuksen poikkeuksiin sisällytettäisiin painoarvoltaan yhteiskunnallisesti merkittävä uutisjournalismi.

3.5 Media-alan yhtiöiden lausuntopalaute

Alma Media Oyj ja **Kaleva Media** yhtyvät Medialiiton lausuntoon sellaisenaan.

Keskisuomalainen Oyj yhtyy pääosin Medialiiton lausuntoon. Se haluaa kuitenkin kiinnittää huomiota erityisesti kolmeen seikkaan: 1) Yleisradion verkkoaineistoa määrittelevä lainmuutos on tarpeellinen, sillä Yleisradio tekee paljon pelkästään tekstimuotoista verkkolehtisisältöä ja pyrkii siirtämään television katsojia ja radionkuuntelijoita verkkolehtensä lukijoiksi. 2) Yleisradio heikentää runsaalla tekstimuotoisella verkkolehtisisällöllä sanoma-, kaupunki- ja paikallislehtien edellytyksiä tehdä onnistunut liiketoiminnan muutos paperisesta lehdestä verkko- ja digilehteen. 3) Lakiesityksen perusteluissa olevat poikkeukset tekstimuotoisen sisällön julkaisemisesta ovat liian laajoja.

Keskisuomalaisen mukaan esitysluonnoksen yleisradiolain 7 §:n lisäyksen tarkoitus ja muotoilu ovat perusteltuja, mutta esitetyt poikkeukset ovat osittain ristiriidassa pykälän tekstin kanssa. Keskisuomalaisen mukaan Suomen tietotoimiston kanssa yhteistyössä julkaistavia tekstimuotoisia sisältöjä ei tulisi sallia, koska kaupallinen media julkaisee samoja uutisia. Nopeasti kehittyvistä uu-

tistilanteista tulisi sallia tekstimuotoisten sisältöjen julkaiseminen vain niiden akuutissa alkuvaiheessa, eikä paikallisten, alueellisten tai maakunnallisten uutisten kohdalla pitäisi olla poikkeusmahdollisuutta. Lisäksi kulttuuriin liittyviä tekstimuotisia tekstisisältöjä ei tule sallia, koska niistä on runsaasti tarjontaa. Keskisuomalaisen mukaan ainakin edellä mainitut poikkeukset on poistettava esityksestä.

KSF Media, Förlags Ab Sydvästkusten ja HSS Media Ab toteavat lausunnoissaan, että esitys on askel oikeaan suuntaan, mutta vaatii, että esitetyistä poikkeuksista poistetaan Yleisradiolle ehdotettu oikeus ruotsinkielisten tekstisisältöjen tuottamiseen, koska se on EU:n sääntelyn vastainen. Lausunnonantajat toteavat, että ruotsi ei ole Suomen vähemmistökieli ja toisin kuin esityksessä todetaan, ruotsinkielisten uutispalveluiden määrä on vähintään samalla tasolla suomenkielisen tarjonnan kanssa ja ruotsinkielisiä yksityisen sektorin toimijoita (yhteensä 12 Suomessa) on kaikilla alueilla, joilla Svenska Yle toimii. KSF Media toteaa olleensa mukana Medialiiton lausunnon valmistelussa ja yhtyy siihen täysin. KSF Media lisää myös, että Svenska Yle vastaa 60-70 % Suomen ruotsinkielisestä mediamarkkinasta, kun taas suomenkielinen Yle vastaa vain noin 25 prosenttia suomenkielisestä mediamarkkinasta, mikä vaikeuttaa yksityisen sektorin toimintaa ruotsinkielisillä mediamarkkinoilla.

Maaseudun Tulevaisuus toteaa, että Ylen laaja verkkotarjonta heikentää muun median toimintaedellytyksiä. Siihen puuttuminen onkin perusteltua suomalaisen moniarvoisen median, laajan yhteiskunnallisen keskustelun ja demokratian pohjan vahvistamisen kannalta perusteltua. Maaseudun Tulevaisuuden näkemyksen mukaan Ylen tulee suhtautua nykyistä pidättäytyvämmiin tekstimuotoiseen sisällöntuotantoon ja keskittyä tv- ja radiotuotantoon ja niihin liittyvään sisältöön. Lisäksi Ylen pitäisi voida julkaista lyhyitä sisältöjä kehittyvistä uutistilanteista, joihin ei ole kuvaa tai ääntä heti edes saatavissa. Tekstimuotoisen verkkoa varten tehdyn materiaalin julkaiseminen niin, että siihen lisätään video- tai audiosisältöä ei ole kuitenkaan Maaseudun Tulevaisuuden näkemyksen mukaan muun median näkökulmasta suotavaa.

MTV Oy:n mukaan esitetty muutos vaarantaisi median monimuotoisuuden. MTV toteaa, ettei esitysluonnoksessa ole huomioitu lainkaan esityksen vaikutuksia kotimaisen liikkuvan kuvan kilpailukenttään, jossa toimii Yleisradion lisäksi vain MTV. MTV vetoaa ministeriöön, että ehdotus valmisteltaisiin uudelleen niin, että siinä arvioitaisiin sen vaikutuksia tähän kilpailukenttään ja kuultaisiin alan toimijoita etukäteen. MTV:n mukaan esitys vääristäisi kilpailua, vaarantaisi median monimuotoisuuden ja kaventaisi entisestään MTV:n toimintakenttää. Toisin kuin muissa pohjoismaissa, Suomessa ei ole selkeästi vaadittu Yleisradiota huomioimaan kaupallisia markkinoita toiminnassaan, eikä Suomessa ole muihin pohjoismaihin verrattavaa journalismin tukimuotoa.

MTV toteaa, että sillä on tärkeä rooli uutisten välittäjänä niin television kuin internetinkin kautta ja se tarjoaa muun muassa ympärivuorokautista digitaalista uutiskanavaa. MTV:lle on myönnetty television uutistoimintaan valtion avustusta ja toiminnallaan MTV takaa suomalaisen median monimuotoisuutta ja luotettavuutta. Lakiesitys velvoittaisi Yleisradion kilpailemaan toista valtion tukemaa yksityistä toimijaa eli MTV:tä vastaan, koska se edellyttäisi Yleltä panostuksia erityisesti digitaalisen liikkuvan kuvan sisältöjen tuottamiseen. Näin ollen lakiesitys vääristäisi kilpailua liikkuvan kuvan ja digitaalisten palveluiden osalta, olisi EU:n valtioneuvoston päätösten vastaista ja vähentäisi median monimuotoisuutta, sillä se heikentäisi yksityisten toimijoiden mahdollisuuksia haastavassa markkinatilanteessa tarjota liikkuvan kuvan palveluita.

Jos lakimuutos etenee nyky muodossaan eduskuntaan, tulee MTV esittämään Yleisradiolain mukaisen ennakoarvioinnin tekemistä, koska lain valmistelu ei ole ollut MTV:n näkökulmasta asianmukaista. Lisäksi MTV tulisi tekemään kantelun EU:n komissiolle siitä, ettei lakiesitys ja Yleisradion rahoitus ole valtioneuvoston päätösten mukaisia, koska ne vääristäisivät kilpailua takaamalla Yleisradiolle rajattomat resurssit myös sisältöihin ja palveluihin, joilla ei ole julkisen palvelun intressiä.

Sanoma Media Finland Oy yhtyy lausunnossaan myös Medialiiton lausuntoon ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Sanoma Media kiinnittää huomiota median murroksen ja sosiaalisen median alustatoimijoiden aiheuttamaan muutokseen, joka on vähentänyt mediayritysten mainosrahoituksen määrää ja muuttanut rahoitusmallin pääosin kuluttajarahoitteiseksi (tilausmaksuun perustuvaksi). Samaan aikaan tv- ja radiolähetysten kulut ovat laskeneet, mistä Yleisradio on hyötynyt ja minkä turvin se on laajentanut toimintaansa. Sanoma Median mukaan Yleisradio tarjoaa julkisen tuen mahdollistamana kattavaan verkkosanomalehteä (yle.fi) ja häiritsee toiminnallaan yksityisten mediayritysten toimintaedellytyksiä EU:n valtioneuvoston vastaisesti. Sanoma Media nostaa esille myös Yleisradion Yle-Areena –palvelun sekä laajentuneen toiminnan oppimateriaalien tarjoamisessa, mitkä ovat sen mukaan esimerkkejä Yleisradion markkinoita vääristävästä toiminnasta.

Sanoma Median mukaan esitysluonnoksessa esitetty pykäläluonnos on edelleen ristiriidassa EU:n valtioneuvoston kanssa eikä se ole edellytetyn tarkkarajainen. Sanoma Media ehdottaa tämän johdosta muun muassa seuraavaa lisäystä ja sanan pudottamista yleisradiolain 7 §:ään: ”... Sisältöpalvelujen pääpainon tulee olla liikkuvaa kuvaa tai ääntä sisältävissä julkaisuissa *ja niiden tulee tavoitella erottuvuutta muusta kansalaisten saatavilla olevasta sisältötarjonnasta*. Tekstimuotoisen sisällön tulee pääasentaisesti liittyä yhtiön liikkuvaa kuvaa tai ääntä sisältävään julkaisuun.”

Lisäksi Medialiiton edellyttämällä tavalla tulisi täsmentää, että tekstimuotoisen sisällön tulee laajuudeltaan rajoittua referoimaan Yleisradion lineaarisesti lähetettäviä televisio- ja radio-ohjelmiston sisältöä. Maininnat ja viittaukset Yle areenasta tulisi Sanoma Median mukaan poistaa esitysluonnoksesta. Lakimuutoksessa ei tulisi sallia esityksen tavoitteiden kiertämistä siten, että Yleisradio voisi julkaista sen varsinaisen ohjelmatoiminnan rinnalla videoita vain mahdollistaakseen niihin liittyvien tekstimuotoisten sisältöjen julkaisemisen.

Sanoma Median mukaan suurin osa esitysluonnoksessa esitetyistä poikkeuksista on tarpeettomia, koska poikkeusten kuvaamista aiheista on runsaasti tarjontaa markkinoilla. Lisäksi poikkeukset on kirjoitettu laveaan muotoon ja ne mahdollistaisivat tekstimuotoisen sisällön rajoittamisen kiertämisen. Poikkeukset eivät myöskään täytä EU:n valtioneuvoston sääntelyä (varsinkin SGEI-palveluita koskevia ehtoja). Sanoma Median perustelut esitysluonnoksessa lueteltujen poikkeusten poistamiseksi ovat olennaisilta osin samat kuin Medialiitto esitti lausunnossaan. Tarpeellisia poikkeuksia Sanoma Median näkemyksen mukaan ovat vain viranomaistiedotukset sekä maan vähemmistöön olevien kieliryhmien kielellä olevat tekstimuotoiset uutissisällöt.

Sanoma Media pitää välttämättömänä, että yleisradiolakiin lisätään EU-oikeuden edellyttämä ehto, jonka mukaan julkisen palvelun tehtävän hoitaminen ei saa vääristää kilpailua yleisen edun vastaisesti. Lisäksi perustelutekstiin tulisi lisätä seuraava kappale: ”Julkisessa yleisradiopalvelussa tulee tavoitella erottuvuutta muusta kansalaisten saatavilla olevasta sisältötarjonnasta. Audiovisuaalisten sisältöpalvelujen ja radio-ohjelmistojen tulee olla viestinnän moniarvoisuutta edistäviä, korkealaatuisia ja journalistisesti riippumattomia.”

Sanoma Media esittää, että huomioiden kilpailuoikeudellisen sääntelyn edellyttämän asiantuntijuuden ja riippumattomuuden, Yleisradion valvonta määrätään Kilpailu- ja kuluttajavirastolle, ja että viraston osaamista vahvistetaan erityisesti mediamarkkinoiden tuntemuksella. Sanoma Media kiinnittää huomiota myös siihen, ettei Yleisradion hallintoneuvosto ole EU-sääntelyn edellyttämä riippumaton ja tehokas valvontaelin, eikä Yleisradion toiminnasta tai valvonnasta voi valittaa Suomessa muille tahoille. Nämä seikat tulee Sanoma Median mukaan korjata lakiuudistuksessa.

Sanoma Media toteaa lopuksi, että yleisradiolain muuttaminen on välttämätöntä, jotta suomalaisen yksityisen median toimintaedellytykset voidaan turvata kestäväällä tavalla, ja mikäli Suomen toimenpiteet eivät korjaa sääntelyä vastaamaan EU:n valtioneuvoston vaatimuksia, joutuu Sanoma Media harkitsemaan Yleisradion toiminnan viemistä kilpailuviranomaisten tutkittavaksi.

Yleisradio Oy pitää tärkeänä, että esitysluonnokseen sisällytetyt poikkeukset tulevat sellaisenaan voimaan, jotta Yle pystyy tarjoamaan julkista palvelua tasa-arvoisesti ja monipuolisesti. Tekstimuotoiset sisällöt ovat Ylelle tärkeitä julkaisukeinoja, koska muuten alueellinen tasa-arvo ja huoltovarmuus vaarantuisi, eikä Yle voisi tarjota palveluitaan tietyille erityisryhmille tai heikon kielitaidon omaaville. Ylen julkaisema tekstimuotoinen sisältö varmistaa sananvapauden toteutumista ja mediapalveluiden moninaisuutta ja julkaisutapojen rajoittaminen estäisi esimerkiksi tutkivan journalismin tarjoamisen. Yle toteaa, että hallintoneuvostolla on olemassa tarvittavat toimintatavat, jotta se voi valvoa esitetyllä tavalla Ylen toimintaa ja tekstimuotoisia julkaisuja osana Ylen julkaisu toimintaa.

Yle esittää esitysluonnosta muutettavaksi seuraavilla tavoilla:

- 1) Esitysluonnoksen sivulla 12 korvattaisiin lause, "... Yhtiö ei voisi kehittää rajoituksetta esimerkiksi uusia tekstiin perustuvia verkkopalveluja." lauseella "... Yle voisi siis kehittää uusia verkkopalveluja ottaen huomioon lain vaatimukset."
- 2) Esitysluonnoksen sivulla 16 kohdasta "1) Tekstimuotoiset uutissisällöt, joita Yleisradio julkaisee Suomen tietotoimiston (STT) kanssa tehtyyn yhteistyöhön perustuen..." korvataan viittaus STT:hen ilmaisulla "median monimuotoisuutta tukevat suomalaiset ja kansainväliset uutistoimistot".
- 3) Esitysluonnoksen sivulla 16 olevia poikkeusluettelon 4 kohdan perusteluja täydennettäisiin seuraavasti: "Ruotsinkielinen suomalaisten mediasisältöjen tarjonta verkossa on niin vähäistä, että jos Svenska Yle ei enää tuottaisi alueellista tekstimuotoista sisältöä, jäljellä olevaa ruotsinkielistä verkkosisältöä uhkaa marginalisoituminen. Muun muassa STT ei enää tuota ruotsinkielistä sisältöä. Jos ruotsinkielisillä markkinoilla on useampi toimija, nämä tukevat toisiaan, sillä media käsittelee asioita, jotka ovat tärkeitä suomenruotsalaisille. Silloin nämä aiheet ja mediat säilyttävät relevanssinsa, mikä on hyödyksi kaikille ruotsinkielisille media-yhtiöille. Ylen internetissä julkaisemista tekstimuotoisia ruotsinkielisistä alueuutisista vain 5-10% on sellaisia, joita ei ole käsitelty video- tai audiomuodossa internetjulkaisemisessa taikka radio- tai tv-kanavilla. Radio- ja tv-kanavien uutis- ja ajankohtaislähetyksissä sekä radiokanavien ohjelmavirtausuoksissa käsiteltyjä aiheita ei voi tunnistaa internetin tekstijulkaisuista, vaan tunnistaminen edellyttää kaikkien kanavien koko lähetysmäärän seuranta."

3.6 Yksityishenkilöiden lausuntopalaute

Yksityishenkilöt pääsääntöisesti vastustavat esitystä. Merkittävälle osalle lausunnon antaneista yksityishenkilöistä Yleisradio on luotettu tiedon ja sivistyksen välittäjä, jota pidetään markkinavoimista riippumattomana julkisena palveluna. Esille nostetaan varsinkin Ylen asema merkittävänä suomalaisen mediakentän monikanavaisena toimijana, johon luotetaan puolueettomana ja objektiivisena mediana. Yleisradiolla todetaan olevan merkittävä rooli demokratian ja oikeusvaltion toiminnan kannalta, koska se jakaa kaikille kansalaisille tulotasosta riippumatta tietoa yhteiskunnallisista asioista. Yleisradion todetaan myös torjuvan disinformaatiota ja ylläpitävän huoltovarmuuden ja kriisitilanteiden kannalta tärkeää kansallista tiedonvälitystä. Lisäksi huomautetaan, että Yleisradion asema on turvattu myös ulkomaiselta omistukselta. Edellä mainittujen seikkojen valossa moni yksityishenkilöistä kannattaa Yleisradion mahdollisuuksia tuottaa tekstipohjaisia julkaisuja verkkoympäristössä ja toteaa, että sen tarjoamat palvelut ovat yhteiskunnallisen tasa-arvon ja demokratian kannalta tärkeitä julkisia palveluita.

Moni yksityishenkilöistä toteaa esityksen kaventavan sananvapautta ja asettavan kansalaiset eriarvoiseen, maksukyvyistä riippuvaan asemaan sananvapauden toteutumisen kannalta, koska alati kasvava osuus väestöstä käyttää internetin tekstipohjaisia julkaisuja tietolähteenään. Huomiota kiinnitetään myös Yleisradion merkitykseen erityisryhmien kannalta. Lisäksi esimerkiksi ilman Ylen paikallisuutisointia voi tietyille alueille jäädä vain hyvin harvoja uutispalveluja, eikä maksuttomia alueellisia uutispalveluita välttämättä olisi tarjolla tietyillä alueilla.

Moni huomauttaa, että näyttö koskien julkisin varoin tuetun Yleisradion toiminnan väitettyä syrjäytymisvaikutusta koskien kaupallisten tahojen toimintaedellytyksiä on ristiriitaista ja Yleisradion verkko uutisia seuraavat myös maksavat muita todennäköisemmin kaupallisista uutispalveluista. Lisäksi esitysluonnoksessakin esitetyn arvion mukaan ehdotetun muutoksen vaikutukset kaupalliselle medialle ovat vähäiset, mihin suhteutettuna esityksen vaikutukset sananvapauden toteutumiseen vaikuttavat kohtuuttomilta. Esityksessä ei osan mielestä olekaan perusteltu riittävän laajasti sananvapaudelle koituvia rajoituksia eikä esitetty vaihtoehtoisia ratkaisuja.

Osa yksityishenkilöistä toteaa, että teknologian kehittyessä perinteisen radio- ja tv-ohjelmiston merkitys on vähenemässä ja mediakentän paino siirtymässä enenevässä määrin internetiin, jolloin esitysluonnoksen lähtökohdat ovat osittain vanhentuneet. Internetin todetaan olevan nyky-yhteiskunnassa tärkein tiedonsiirtokanava, johon myös Yleisradiolla tulisi olla oikeus tuottaa rajoituksetta mediasisältöä, jotta kansalaisten tiedonsaanti voidaan taata. Lausunnoissa todetaan, että tekstimuotoisten sisältöjen tarjoaminen verkossa tulisi sisältyä nykyaikaiseen yleisradiotoimintaan ja tällaisen tulkinnan katsotaan sisältyvän myös Euroopan perustamissopimukseen liitettyyn Amsterdamin pöytäkirjaan. Lisäksi huomautetaan esimerkiksi, että Yleisradio on vuodesta 1981 tarjonnut tekstimuotoista teksti-tv –palvelua sekä vuodesta 1997 tekstipohjaisia internet-sisältöjä.

Osa lausunnonantajista myös huomauttaa, että kaupallisesti tuotetulla tekstimuotoisella verkkosisällöllä on taipumusta mainostulojen maksimointiin niin sanotuilla klikkiotsikoilla, jotka yksipuolistavat ja kaventavat tiedonvälityksen tasoa. Toisin kuin kaupallisia toimijoita, Ylen toimintaa valvoo viimekädessä eduskunnan valitsema hallintoneuvosto, mitä kautta Ylellä on erityinen yhteiskunnallinen vastuu toiminnastaan. Esille nostetaan myös Suomen mediakentän keskittyneisyys, jolloin on tarvetta vahvalle julkiselle toimijalle myös tekstipohjaisen journalismin saralla.

Moni lausunnonantajista korostaa, että verrattuna audiovisuaalisiin julkaisuihin, tekstipohjaiset julkaisut edistävät keskittymiskykyä, ovat helpommin lähestyttävissä omaan tahtiin, ovat edullisempia tuottaa, vievät vähemmän dataa ja ovat helpommin ladattavissa esimerkiksi vanhoihin laitteisiin tai heikoilla internetin kattavuusalueilla.

Osa lausunnonantajista toteaa, että jos Ylen toimintamahdollisuuksia muutetaan niin, että se vaikuttaa kansalaisten tiedonsaantiin, tulisi muutokset tehdä virallisten neuvottelujen ja selvitysten perusteella. Osa yksityishenkilöistä kiinnittää huomiota siihen, että esitys perustuu osittain salattuun tietoon ja keskusteluihin. Myös Suomen viestintäpolitiikkaa kritisoidaan ja huomautetaan, että Suomessa kaupallista mediaa tuetaan Pohjoismaihin ja moniin Euroopan maihin verrattuna vain vähän. Lisäksi esitetään, että yleisradion tehtävistä tulisi säännellä lakia alemman tasoisella säänteilyllä, kuten osassa EU:n jäsenvaltioita on tehty.

Osa lausunnonantajista ehdottaakin, että yleisradiolakiin otettaisiin säännökset Yleisradion mahdollisuudesta tarjota nykyisessä laajuudessa erilaisia uutis- ja ajankohtaissisältöjä teknisestä toteutustavasta riippumatta. Osa yksityishenkilöistä esittää, että ehdotettuihin poikkeuksiin lisätään myös tiedejulkaisut, koska luotettavan tutkimustiedon tarjoamisen voidaan katsoa edistävän Yleisradiolle asetettujen yhteiskunnallisten tavoitteiden täyttymistä. Mikäli Yleisradion palveluntuotantomahdollisuuksia rajoitetaan, osa yksityishenkilöistä vaatii Yle-veron tarkastelua. Lisäksi ehdotetaan

Ylen jakamista valtion julkisia palveluita tuottavaan medialaitokseen ja viihteellisiin julkaisuihin keskittyvään yksityiseen yhtiöön.

Liite 1. Lista lausunnonantajista

1. Aaltonen Jussi
2. Alava Joni
3. Alma Media Oyj
4. Annala Jari-Jukka
5. Arosuvi Toni
6. Arvonen Ville
7. Audiovisual Producers Finland – APFI ry
8. Auranen Marjaana
9. Autiosalo Juuso
10. CorDI-tutkimushanke, Helsingin ja Tampereen yliopistojen yhteinen tutkimuskonsortio
11. Doukas Dimitrios
12. Ekqvist Max
13. Finlands Svenska Idrott
14. Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf
15. Förlags Ab Sydvästkusten
16. Gustafsson Joonas
17. HSS Media Ab
18. Hynninen Samppa
19. Häyrynen Toni
20. Jatkoaika ry
21. Johansson Aleksis
22. Johansson Marco
23. Julkisen sanan neuvosto
24. Kaleva Media
25. Kansan Radioliitto ry
26. Keinänen Rasmus
27. Keskisuomalainen Oyj
28. Kilpailu- ja kuluttajavirasto
29. Krekelä Juhani
30. KSF Media
31. Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry
32. Kuuloliitto ry
33. Kärnä Jussi
34. Laitinen Erkki
35. Lappalainen Sini
36. Laukkarinen Teemu
37. Liberaalipuolue – Vapaus valita r.p.
38. Liikenne- ja viestintävirasto
39. Maaseudun Tulevaisuus
40. Manninen Annamajja
41. Marketing Finland
42. Marttila Tarleena
43. Matikainen Toni
44. Medialiitto ry
45. Mediapooli (Huoltovarmuusorganisaatio)
46. MTV Oy
47. Mäkelä Hanna
48. Neuvonen Riku
49. Nieminen Joni
50. Niittumäki Joona

51. Näkövammaisten liitto ry
52. Oikeusministeriö
53. Oikeuspoliittinen yhdistys Demla ry
54. Opetus- ja kulttuuriministeriö
55. Pekanmäki Johan
56. Poliisihallitus
57. Pyyhtiä Mikko
58. Rasinaho Matti
59. Rissanen Mervi
60. Roinila Aleksi
61. Saarenketo Ville
62. Sahari Tapio
63. Sainio Jussi
64. SAMS - Samarbetsförbundet kring funktionshinder rf
65. Sanoma Media Finland Oy
66. Silander Esa
67. Sisäministeriö
68. Soininen Heli
69. Soinio Tuomo
70. Suomen elokuväsäätiö sr.
71. Suomen Journalistiliitto ry
72. Suomen Kustannusyhdistys
73. Suomen tietokirjailijat ry
74. Suoranta Eero
75. Syvänen Alpo
76. Säveltäjien Tekijänoikeustoimisto Teosto ry
77. Tampereen yliopisto yhdessä Helsingin yliopiston kanssa
78. Tontti Asko
79. Tutkivan journalismin yhdistys ry
80. Työ- ja elinkeinoministeriö
81. Vammaisfoorumi ry
82. Vaulanen Mikko
83. Vilppo Teemu
84. Yleisradio Oy
85. Ylen ohjelmatyöntekijät ry

Lisäksi Innovaatorahoituskeskus Business Finland, ulkoministeriö, Kansallinen audiovisuaalinen instituutti, Suomen Yrittäjät ja valtiovarainministeriö ilmoittivat, ettei heillä ole lausuttavaa.